

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ

(GÜMRÜK KIYMETİ)

(SERİ NO: 2)

(28.06.2014 T. 29044 R.G.)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun **24 üncü** maddesi çerçevesinde yapılacak kıymet tespitlerine ilişkin olarak yine aynı Kanunun **27 nci** maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan royalti veya lisans ücretlerinin gümrük kıymetine ilavesi bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4458 sayılı Gümrük Kanununun **10** ve **65 inci** maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasında;

a) Royalti veya lisans ücreti; ithal eşyasının imalatı, ihraç edilmek üzere satışı veya kullanımı ya da yeniden satışı ile ilgili hakların kullanımı nedeniyle patent, dizayn, know-how, model, marka, tescilli tasarım, telif hakkı ve imalat prosesleri gibi adlar adı altında yapılan ödemeleri,

b) İmalat kavramı; maddeleri makina, cihaz, tezgah, alet, el emeği vasıtasıyla kısmen veya tamamen değiştirmek, işlemek ya da maddeye ürünün bünyesinde bir fonksiyon yüklemek suretiyle yeni ürün elde edilmesini,

ifade eder.

İthal eşyasına ilişkin royalti veya lisans ücretleri

MADDE 4 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olarak, alıcının doğrudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş royalti veya lisans ücretleri gümrük kıymetine dahil edilir.

(2) Royalti veya lisans ücretlerine ilişkin alınacak kararlar nesnel ve ölçülebilir verilere dayanmalıdır. Bu tür verilerin olmadığı anlaşıldığında satış bedeli 24 üncü madde hükümlerine göre belirlenemez. Bu durumda eşyanın gümrük kıymeti Gümrük Kanununun **25** ve **26 nci** maddelerine göre tespit edilir.

Royalti veya lisans ücretinin incelenmesi

MADDE 5 – (1) Royalti veya lisans ücretinin gümrük kıymetine ilave edilip edilmeyeceğine ilişkin değerlendirme 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin **56 nci** maddesindeki düzenlemeler ve bu

Tebliğde yer alan açıklamalar çerçevesinde yapılır. Gümrük kıymetine eklenecekroyalti veya lisans ücretinin,

- a) Kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olması,
- b) Kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olarak yapılması,

gerekmektedir. Bu şartların her ikisini bir arada taşıyan royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşyanın gümrük kıymetine eklenmesi gerekir.

Royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşya ile ilgili olması koşulu

MADDE 6 – (1) Lisans veya royalti sözleşmesi kapsamında devredilen haklar ithal konusu eşyada cisim buluyorsa veya ithal eşyası söz konusu haklar kullanılarak imal ediliyorsa, royalti veya lisans ücreti ithal eşyası ile ilgilidir. Eğer ithal eşyası royalti veya lisans ücreti ödenen marka ile bağlantılı ise bu ücretin ithal eşyası ile ilgili olduğu kabul edilir.

(2) Aksine bir delil olmadıkça royalti veya lisans ücreti,

- a) İthal edilen eşyanın fiyatı, miktarı veya tutarına bağlı olarak belirleniyorsa,
 - b) Aynı durumda ithal edilip satılan eşyanın yeniden satışına bağlı olarak hesaplanıyorsa,
 - c) İthal edildikten sonra sulandırma, ambalajlama veya montaj gibi küçük işlem gören eşyada işlem sonrası elde edilen ürüne bağlı olarak hesaplanıyorsa,
- ithal edilen eşya ile ilgilidir.

(3) İthal eşyasının, küçük işlemler haricindeki imalat nedeniyle bir başka eşyanın bünyesindeki maddelerden biri veya bir parçası olması, royalti veya lisans ücretinin ithal edilen bu eşya ile ilgisinin kurulmasına engel teşkil etmez. Royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşyanın yanında diğer eşya, hak veya hizmetleri de kapsamı durumunda, toplam ücretin sadece nesnel ve ölçülebilir verilere dayanılarak eşya ile ilgisi kurulup hesaplanabilen kısmı ithal edilen eşyanın gümrük kıymetine dahil edilir. Ödenen veya ödenecek royalti veya lisans ücretinin hesaplanabilmesi halinde nesnel ve ölçülebilir verilerin bulunduğu kabul edilir.

(4) Royalti veya lisans ücreti ödemesi;

a) Patent hakkına ilişkin ödemelerde;

1) Patentli buluşlar

2) Patentli bir metotla üretilen eşyalar

3) Patentin tamamı veya bir parçası kullanılarak Türkiye’de üretilecek eşyaların parçaları, hammaddeleri veya bileşenleri,

4) Patentli metodun hayata geçirilmesi için dizayn edilen araç, makine ve aparat (eşyaya esas karakterini veren parçaları ve diğerleri dahil),

için yapılıyorsa,

b) Dizayn hakkına ilişkin ödemelerde; ithal eşyası söz konusu dizayn hakkının tümü veya bir bölümünü içeriyor ve Türkiye’de üretilecek eşyaların dizayn, parça veya bileşenlerini ifade ediyorsa,

c) Marka için ödemelerde; söz konusu marka ithal eşyasına eklenmiş veya seyreltme, karıştırma, sınıflandırma, basit montaj gibi önemsiz bir işçilik sonrası eklenmiş ise,

ç) Telif hakkına ilişkin ödemelerde; ithal eşyası buna ilişkin kelime, melodi, resim, bilgisayar yazılımını ve benzerlerini içeriyorsa,

d) Faydalı model hakkı veya ticari sır ilişkin ödemelerde; söz konusu faydalı model hakkı veya ticari sır (a) fıkrası hükümlerine göre ithal edilen eşyalar ile ilgiliyse,

ithal eşyası ile ilgili olduğu kabul edilir. Diğer haklara ilişkin ödemelerde ise, (a) ilâ (d) bentlerinde belirtilen haklardan en çok benzerlik arz eden bende göre değerlendirme yapılır.

Royalti veya lisans ücretinin ithal eşyasının satış koşulu olması

MADDE 7 – (1) Royalti veya lisans ücretinin kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olması, ithal edilen eşyaya ilişkin olarak ithalatçı tarafından yapılan veya yapılacak royalti veya lisans ödemesinin ihracatçı ve ithalatçı arasındaki alım-satımın gerçekleşmesinde vazgeçilmez ve esaslı bir unsur olmasını ifade eder.

(2) Alıcının royalti veya lisans ücretini satış koşulu olarak ödeyip ödemediğinin tespitinde belirleyici unsurlardan biri, alıcının söz konusu eşyaları royalti veya lisans ödemesi yapmadan alıp alamayacağıdır. Royalti veya lisans ücreti satışın koşulu olarak ödendiği sürece üçüncü kişiye ödeme yapılmasının satıcıya yapılan ödemeden bir farklılığı yoktur. Üçüncü taraflara ödenen royalti veya lisans ücretleri de dahil olmak üzere royalti veya lisans ödemesinin ithal edilen eşyaların satış koşulu olarak yapıp yapılmadığının tespit edilmesi için her olay bazında, satış ve lisans anlaşmaları ile diğer ilgili bilgiler arasındaki bağlantı da dahil olmak üzere satış ve ithalatı ilgilendiren tüm faktörlerin değerlendirilmesi gerekir.

(3) Royalti veya lisans ödemesinin satış koşulu olup olmadığının tespitinde;

a) Satış sözleşmesi veya ilgili dökümanlarda royalti veya lisans ödemesine bir atıfta bulunulması,

b) Royalti veya lisans sözleşmesinde eşyaların satışına ilişkin bir atıfta bulunulması,

c) Satış sözleşmesi veya royalti veya lisans sözleşmesi şartlarına göre; satış sözleşmesinin, royalti veya lisans ücretinin lisans verene ödenmemesi sebebiyle söz konusu sözleşmeye aykırı davranıştan dolayı sona ereceği şeklinde bir hüküm içerip içermediği,

ç) Royalti veya lisans sözleşmesinde royalti veya lisans ücretinin ödenmemesi durumunda imalatçının lisans verenin hakları ile ilişkili eşyayı imal etmesini veya satmasını yasaklayan bir hüküm bulunması,

d) Royalti veya lisans sözleşmesinin, kalite kontrolünü aşan, lisans verenin imalatçı ve ithalatçı arasındaki üretim veya satış kontrol edebilmesine imkan veren hükümler içermesi,

hususları dikkate alınır. Söz konusu şartlardan en az birinin bulunması halinde royalti veya lisans ödemesi eşyanın satış koşuludur.

Marka kullanımına ilişkin royalti/lisans ücretleri

MADDE 8 – (1) İthalatçının marka kullanmak karşılığında ödediği veya ödeyeceği royalti veya lisans ücretinin eşyanın gümrük kıymetine ilave edilebilmesi için, aşağıdaki şartlardan en az birinin mevcudiyeti gerekli ve yeterlidir.

a) 6 ncı maddenin dördüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca royalti veya lisans ücreti, aynı durumda yeniden satılan veya ithal edildikten sonra sadece önemsiz işlem den geçen eşyaya ilişkin ise,

b) Eşya, ithalattan önce veya sonra yapıştırılan ve royalti veya lisans ücretinin ödendiği marka altında pazarlanıyorsa,

c) Alıcı, bu tür eşyayı satıcı ile ilişkisi olmayan diğer satıcılardan temin etme özgürlüğüne sahip değilse.

İthal eşyasının Türkiye’de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler

MADDE 9 – (1) İthal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesi sırasında, Türkiye’de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler ve Türkiye’ye ihraç amacıyla satışında bir satış koşulu olmaması kaydıyla, dağıtım veya tekrar satış hakları için alıcının yaptığı ödemeler, Gümrük Kanununun **27 nci** maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında değerlendirilmez ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

(2) Çoğaltma hakkı ifadesi; ithal eşyasının fiziki olarak çoğaltılmasının ötesinde bir anlam içermekte olup, ithal eşyasına dahil edilen buluş, kreasyon, düşünce veya fikirleri de kapsayabilmektedir.

Royalti veya lisans ücretinin ödenme yeri

MADDE 10 – (1) Gümrük Kanununun **24 üncü** maddesi çerçevesinde yapılacak kıymet tespitlerine royaltiveya lisans ücretini alacak olan kişinin yerleşik olduğu ülke dikkate alınmaz.

Royalti veya lisans ücretinin beyan edilmesi

MADDE 11 – (1) İthal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilmesi gereken royalti veya lisans ücretinin tutarı ithal anında belirli olması durumunda, söz konusu ücret ithal anında gümrük kıymetine dahil edilerek beyan edilir.

(2) İthal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilmesi gereken, ancak tutarı ithalattan sonra belli olacak royalti ve lisans ücretleri ile ilgili olarak, Gümrük Yönetmeliğinin 53 üncü maddesi çerçevesinde istisnai kıymetle beyanda bulunulabilir.

(3) Royalti veya lisans ücreti tutarının net veya brüt satış hasılatı veya kâr üzerinden hesaplanması gereken durumlarda, yükümlülerin talebi ve gümrük idaresinin uygun bulması şartıyla, ithal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilecek royalti veya lisans ücreti, eşyanın FOB bedeli esas alınarak sözleşme gereği net veya brüt satış hasılatı veya kârına uygulanacak royalti oranına göre yapılacak uygun bir paylaştırma sonucunda hesaplanır. Bu durumda, Gümrük Yönetmeliğinin **53 üncü** maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkralarına göre işlem yapılır. Tamamlayıcı beyan, royalti veya lisans

ücreti ödemesinin tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(4) Royalti veya lisans ücreti ödemelerinin dönemsel olarak belirlendiği durumlarda, yükümlünün talep etmesi ve gümrük idaresinin izin vermesi şartıyla; royalti veya lisans ücretlerinin dönemsel olarak beyan edilmesi mümkündür. İzin talebinde EK-1’de yer alan form kullanılır. İlgili sözleşmeler ve onaylı çevirileri de talebe eklenir. İzin verilmesi halinde bölge müdürlüğü ilgili gümrük idarelerini bilgilendirir. Bu izin kapsamında yapılacak her bir ithalat için ayrıca başvuru yapılması gerekmez. Tamamlayıcı beyan, EK-2’de yer alan form kullanılarak royalti veya lisans ücretinin tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar ilgili gümrük idarelerine verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir. Ödemeye ilişkin bilgi ve belgeler gümrük idaresince bölge müdürlüğüne gönderilir. Bölge müdürlüğünce; ibraz edilen bilgi ve belgeler verilen izin çerçevesinde kontrol edilir.

(5) İstisnai kıymetle beyana ilişkin tamamlayıcı beyanların süresi içerisinde verilmemesi nedeniyle zamanında ödenmeyen gümrük vergileri için eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihinden itibaren **6183 sayılı** Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi tahsil edilir ve Gümrük Kanununun **241 inci** maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(6) İthal eşyasının gümrük kıymetinin bir parçası olmasına karşın gümrük idaresine beyan edilmeyen royaltiveya lisans ücreti ödemesine ilişkin KDV’nin 1 veya 2 nolu KDV Beyannamesi ile vergi dairesine ödenmesi durumunda, gümrük idaresine beyan edilmeyen ve sadece KDV’ye tabi her bir beyan için Gümrük Kanununun **241 inci** maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanır.

(7) EK-2’de yer alan tablo ile ilgili değişiklikler yapmaya Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Dünya Gümrük Örgütü kaynakları ve diğer kaynaklardan yararlanılması

MADDE 12 – (1) Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Kıymeti Teknik Komitesinin royalti veya lisans ücretlerinin değerlendirilmesine ilişkin EK-3’de yer alan Tavsiye Kararları ve EK-4’teki uygulama örneğinin, karşılaşılabilecek durumların değerlendirilmesinde yönlendirici mahiyette dikkate alınması gerekir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 13 – (1) 11/12/2001 tarihli ve 24610 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Kıymeti) (**Seri No: 1**) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

EK-1

.....**GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE**

ADI VE SOYADI/FİRMA UNVANI	:
T.C. KİMLİK NO.SU/VERGİ NO.SU	:
AÇIK ADRESİ	:
İŞ TELEFON VE FAKS NO.	:

Gümrük kıymetine ilave edilmesi gereken, ancak bir örneği ekli royalti/lisans sözleşmesi uyarınca söz konusu kıymet unsurları ithal anında belli olmayan aşağıda bilgileri yer alan eşyanın gümrük kıymetinin tespitinde Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Kıymeti) (Seri No:2) 11 nci maddesinin 3 üncü ve 4 üncü fıkralarının uygulanmasına izin verilmesini talep ederiz.

Tarih: .../.../.....

.....
İMZA

YAPILACAK İTHALATLARA İLİŞKİN BİLGİLER	
Gönderici Firma(lar):	1. 2. ...
Royalti/Lisans Hesaplama Dönemi:	
Royalti/Lisans Ücretinin Hesaplama Usulü: (Sözleşmenin ilgili maddesi de belirtilecektir.)	
İthalat Yapılacak Gümrük Müdürlükleri	İthal Edilecek Eşyalar (G.T.İ.P.)
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.
...	...

EKLER:

- 1)Royalti/Lisans Sözleşmesi aslı veya onaylı sureti
- 2) Royalti/Lisans Sözleşmesi onaylı çevirisi
- 3) ...

EK-2

.....**GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜNE**

ADI VE SOYADI/FİRMA UNVANI	:	
T.C. KİMLİK NO.SU/VERGİ NO.SU	:	

AÇIK ADRESİ	:
İŞ TELEFON VE FAKS NO.	:

..... tarihli istisnai kıymetle beyan talep dilekçemize istinaden gümrük kıymetine ilave edilmesi gereken royalti/lisans ücretlerine ilişkin ekli listede ayrıntıları yer alan tamamlayıcı beyanımız uyarınca işlemlerin yapılmasını arz ederiz.

Tarih: .../.../.....

.....
İMZA

TAMAMLAYICI BEYAN DETAYLARI

Royalti/Lisans ücretinin tahakkuk tarihi ve tutarı	
Royalti/Lisans Hesaplama Dönemi:	
Royalti/Lisans Ücretinin Hesaplama Usulü(*)	

Gümrük Müd.	TCGB Tarih/ Sayısı	Kale m	G.T.İ.P.	Royalt i Tutarı	Vergi Türü	Matrah	Vergi Oranı (%)	Vergi Tutarı
Halkalı	01.01.20 13/1234	1	330720000 000	1.500	GV	1.500	6,5	97,5
					ÖTV	1.597,5	20	319,5
					KDV	1917	18	345,06
		2	340290900 016	750	KDV	750	18	135
Halkalı	04.04.20 13/4321	1	...	3.000	KDV	3.000	8	240
ARA TOPLAM				5.250				1.137,
Ambarlı								
Ambarlı								
ARA TOPLAM				...				...
Erenköy								
...								
...								
...								
...								
			TOPLAM ROYALTİ =	...		TOPLA M	=	...

(*) Royalti/Lisans ücretinin tespit edilme usulü, Royalti/lisans ücretinin gümrük beyannamelerine dağıtımının nasıl yapıldığı ilgili bilgi ve belgeler de (Ör: İlgili hesap bilgileri, ilgili finansal tablolar) eklenerek açıklanacaktır.

EK-3

TAVSİYE 4.1

(Satıcının ithalatçıdan üçüncü bir kişiye (patent sahibi) ödemesini istediği royalti)

1. Patent konusu bir makine, ithal ülkesine ihraç edilmek üzere, patent ücretinin dâhil edilmediği bir fiyat üzerinden satılmaktadır. Satıcı, ithalatçının patent ücretini patent sahibi bir üçüncü kişiye ödemesini talep etmiştir. Bu durumda royaltinin, Anlaşmanın 8.1 (c) maddesine göre, ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmesi gerekir mi?
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.
8.1 (c) maddesi hükümlerine göre, alıcının yaptığı royalti ödemesinin kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili ve ödemenin bu eşyanın satış koşulu olması nedeniyle, royaltinin gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilavesi gerekir.

TAVSİYE 4.2

(İthal ülkesi kanunları gereğince, ithalatçının ithal eşyasını tekrar satması halinde üçüncü kişiye (telif hakkı sahibi) ödediği royalti)

1. Bir müzik icrasına ait plaklar, imalatçısından bir ithalatçı tarafından satın alınmıştır. İthal ülkesi yasalarına göre plakların tekrar satışı sırasında, ithalatçının bu satış fiyatının %3'ünü royalti olarak telif hakkı sahibi ve müzikal kompozisyonun yazarı olan bir üçüncü kişiye ödemesi gerekmektedir. İmalatçının royalti ödemesinin doğrudan veya dolaylı olarak nemalanması mümkün olmadığı gibi bu ödeme satış sözleşmesine göre de bir zorunluluk değildir. Royaltinin gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmesi gerekir mi?
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.
Royalti ödemesi, ithal eşyasının ihraç amacıyla satışında bir satış koşulu olmayıp, plakların ithal ülkesindeki satışı sırasında telif hakkı sahibine yapılması gereken ödemenin ithalatçının yasal bir yükümlülüğü olması nedeniyle, gümrük kıymeti belirlenirken royaltinin gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmemesi gerekir.

TAVSİYE 4.3

(İthalatçının belli bir ürünün üretiminde kullanılan patentli bir metodun kullanım hakkı için ayrı bir sözleşme altında üçüncü kişiye (patent sahibi) ödediği royalti)

1. T ithalatçısı, ürettiği belli bir ürünün imali için patent konusu bir üretim metodu kullanma hakkı elde etmiş ve patent sahibi P'ye bu metodla üretilen eşya sayısı üzerinden bir royalti ödeme konusunda anlaşmıştır. Ayrı bir sözleşme ile T, yabancı bir H imalatçısından kendisinin tasarladığı ve münhasıran patent konusu üretim metodunda kullanılmak üzere bir makine satın almıştır. Patent konusu üretim metodu için ödenen royalti, ithal edilen makine için ödenen veya ödenecek fiyatın bir parçası mıdır?
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.
Her ne kadar söz konusu royalti ödemesi makinenin kullanılacağı üretim metodu ile ilgiliyse ve bu üretim metodu makinenin tek kullanım yolunu oluşturuyorsa da, makinenin ithal ülkesine ihraç amacıyla yapılan satışında bir satış koşulu olmayan bu royalti ödemesi gümrük kıymetinin bir parçasını oluşturmaz.

TAVSİYE 4.4

(Patentli karışımın, yeniden satışa konu olacak ürünün içinde kullanılması hakkı için, ithalatçı tarafından, satışın bir koşulu olarak satıcıya (patent sahibi) ödenen royalti)

1. T ithalatçısı, aynı zamanda patent sahibi de olan M imalatçısından patent konusu bir konsantrasyon satın almaktadır. İthal edilen konsantrasyon yalnızca su ile karıştırılarak ithal ülkesinde tekrar satılmak üzere paketlenmektedir. Alıcının M imalatçısına, patent konusu konsantrasyonun, tekrar satılacak eşyaya katılması veya bu eşyada kullanılması hakkına karşılık, eşyanın fiyatına ilaveten bir satış koşulu olarak royalti ödemesi gerekmektedir. Royalti tutarı, nihai ürünün satış fiyatı üzerinden hesaplanmaktadır.
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.
Bir satış koşulu olan bu royaltinin, ithal eşyasına yapılan ödeme ile ilgisi nedeniyle 8.1 (c) maddesine göre gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilavesi gerekir. Bu tavsiye yalnızca, ithal eşyası ile bütünlük oluşturan patent için ödenen royalti ile ilgili olduğundan farklı durumlara teşmil edilemez.

TAVSİYE 4.5

(Girdi maddelerinin ticari marka sahibinden ithal edilip edilmediğine bakılmaksızın, ithalatçı tarafından ticari marka sahibine, ticari marka altında üretilen ve satılan 6 tıp kozmetik ürün için ödenen royalti)

1. Yabancı imalatçı M ithal ülkesinde korunan bir ticari marka sahibidir. İthalatçı T, M'nin ticari markası altında altı tür kozmetik imal etmekte ve satmaktadır. T'nin M'ye , ticari markası altında sattığı kozmetiklerin yıllık gayrisafi satış tutarı üzerinden %5 royalti ödemesi gerekmektedir. Kozmetiklerden; içerdiği maddeler genel olarak M'den satın alınan biri hariç, diğer tümünün içerdiği maddeler ithal ülkesinde tedarik edilmekte ve tüm kozmetik ürünler M'nin verdiği formül ile üretilmektedir. İthal edilen söz konusu maddeler açısından royaltinin tabi tutulacağı işlem nedir?
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.
M'ye yapılacak royalti ödemesi, T'nin söz konusu girdi maddelerini M'den veya yerel satıcılardan tedarik etmesinden bağımsız olduğundan, ithal eşyasının satış koşulu değildir ve 8.1 (c) maddesine göre kıymetin tespitinde gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

TAVSİYE 4.6

(İthalatçının, ithal ettiği eşyayı ticari marka altında yeniden satışında, satış koşulu olarak, satıcıya (ticari marka sahibi) ödediği royalti)

1. İthalatçı, yabancı imalatçı M'den aynı konsantrasyona ait iki ayrı parti alış yapmıştır. M firması, seyretildikten sonra satılan eşya için kullanılıp kullanılmaması ithal amacıyla yapılan satışın şartlarına bağlı olan bir ticari marka sahibidir. Ticari markanın kullanımı için ödenmesi gereken ücret birim üzerinden hesaplanmaktadır. İthal edilen konsantrasyon yalnızca su ile karıştırılarak seyretilmekte ve müşteriye satılmak üzere paketlenmektedir.

İlk parti alışta konsantrasyon seyretilmekte, ticari markası olmaksızın ve ticari marka ücreti ödenmesi gerekmeksizin tekrar satılmaktadır. İkinci parti alışa ait

konsantrasyon seyreltilmekte, ticari marka ile tekrar satılmakta ve ithal amaçlı satışın bir koşulu olarak ticari marka ücretinin ödenmesi gerekmektedir.

2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.
İlk alışa ait eşya ticari marka olmaksızın dolayısıyla da ticari markaya ilişkin bir ücret ödenmeksizin satıldığından, herhangi bir ilaveye gerek yoktur. İkinci parti alışa ait eşya için M'ye ödenmesi gereken royaltinin ithal eşyasının gerçekte ödenen veya ödenecek fiyatına ilave edilmesi gerekir.

TAVSİYE 4.7

(Hak sahibi tarafından, eşyanın dünya çapında üretimi, pazarlanması ve dağıtım hakları verilen satıcıya, ithalatçının ithal ülkesinde kullandığı pazarlama ve dağıtım hakkı için ödemek zorunda olduğu royalti)

1. Her ikisi de ihracat ülkesi X'de yerleşik olan plak şirketi sahibi R ve sanatçı A arasında bir sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmeye göre, A dünya çapında üretim, pazarlama ve dağıtım hakkının devrinden dolayı perakende olarak satılan her plağı için royalti ödemesi alacaktır. R, A tarafından gerçekleştirilen performansla dair plakların I'ya temin edilmesi ve ithal ülkesinde tekrar satılması amacıyla ithalatçı I ile dağıtım ve satış sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşmenin bir parçası olarak R, plakların ithal ülkesindeki pazarlama ve dağıtım haklarını I'ya devretmiş ve bunun karşılığı olarak satın alınan ve ithal edilen her bir plağın perakende satışından %10'luk bir royalti ödemesi yapmasını I'dan talep etmiştir. I, %10'luk ödemeyi R'ye yapmıştır.
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.
Royalti ödemesi satış koşuludur çünkü I bu ödemeyi R ile imzaladığı dağıtım ve satış sözleşmesinin bir sonucu olarak yapmaktadır. I, R'nin talep ettiği koşullara uymasaydı R ticari çıkarlarını korumak amacıyla I'ya plakları satmazdı.

Royalti ödemesi kıymeti tespit edilecek eşyaya aittir. Zira ödeme ithal edilen eşyanın pazarlanması ve dağıtım hakkı için yapılmakta ve royalti ödemesinin miktarı söz konusu plakların gerçek satış fiyatına bağlı olarak farklılık göstermektedir.

A'nın dünya çapında plak satışının karşılığı olarak, R'nin A'ya ödemek zorunda olduğu royalti miktarı R ile I arasında imzalanan sözleşme ile ilintili değildir. I ödemeyi direkt olarak satıcıya yapmakta olup R'nin brüt geliri nasıl değerlendireceği I'yı ilgilendirmemektedir. Bu nedenle %10 royalti ödemesi gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmelidir.

TAVSİYE 4.8

(İthalatçının ticari marka kullanım hakkı için lisans sahibi üçüncü kişiye ödediği royalti)

1. İthalatçı I, X ülkesinde yerleşik lisans sahibi L ile bir lisans/royalti sözleşmesi imzalar. Buna göre I, L'nin ticari markasını taşıyan ve ithal ülkesine ithal edilen her bir çift ayakkabı için L'ye sabit bir miktar royalti ödeyecektir. Lisans sahibi L, ticari markaya ilişkin sanat ve tasarım çalışmaları sağlamaktadır. İthalatçı I, X ülkesinde yerleşik üretici M ile başka bir sözleşme imzalar. Buna göre I, L tarafından sağlanan sanat ve tasarım çalışmalarını M'ye iletecek ve üzerinde M tarafından L'nin ticari markası tutturulmuş ayakkabıları satın alacaktır. M, L tarafından lisans hakkı verilmiş ruhsatlı bir üretici değildir. Bu satış sözleşmesinde royalti ödemesine dair bir atıf yoktur. Üretici, ithalatçı ve lisans sahibi arasında münasebet yoktur.

2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.

İthalatçı ticari marka kullanım hakkı için royalti ödemek zorundadır. Bu zorunluluk eşyanın ithal ülkesine ihracı amacıyla yapılan satış sözleşmesinden bağımsız ayrı bir sözleşmeden doğmaktadır. Eşya satıcısından başka bir sözleşme altında satın alınmaktadır ve royalti ödemesi eşyanın satış koşulu değildir. Dolayısıyla bu olayda royalti ödemesi gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmeyecektir.

Ticari markaya ait olan ve L tarafından temin edilen sanat ve tasarım çalışmasının 8.1 (b) maddesi hükümlerine göre vergiye tabi olup olmayacağı başka bir değerlendirme konusudur.

TAVSİYE 4.9

(İthal ülkesinde lisanslı karışımı üretme, kullanma ve satma hakkı ile bu karışımın ithal ülkesinde üretilmesi ve satışıyla ilgili olarak ticari markayı kullanma hakkı için ithalatçının satıcıya (ticari marka hak sahibi) ödediği royalti)

1. İthalatçı şirket ile veterinerlik ürünleri üreticisi ve aynı zamanda ticari marka sahibi kişi arasında bir sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmeye göre üretici, ithalatçı firmaya "lisanslı preparat"ın üretilmesi, kullanılması ve ithalatçı ülkede satılmasına ilişkin münhasır bir hak vermiştir. Veterinerlik kullanımına uygun formda ithal kortizon içeren lisanslı preparatlar, ithalatçıya üretici tarafından ya da onun adına üçüncü bir kişi tarafından temin edilen büyük miktarlardaki kortizondan yapılmaktadır. Kortizon farklı üreticilerden temin edilebilen ve lisanslı preparatın ana girdi maddelerinden biri olan standart, patente konu olmayan ve alevlendirici olmayan ara bir maddedir.

Üretici, lisanslı preparatın ithalatçı ülkede üretimi ve satışıyla ilgili olarak ticari markanın münhasıran kullanım hakkı ve lisansını ithalatçı firmaya vermiştir.

Sözleşmeye göre, lisanslı preparatın herhangi bir takvim yılı içinde ilk 2 milyon birim net satışından %8'lik pay ile aynı yıl içinde bir sonraki 2 milyonluk birim net satışından %9'luk payın, ithalatçı tarafından üreticiye royalti ödemesi olarak yapılması gerekmektedir. Her yıl başında ayrıca asgari 100.000 birim fiyatlık royalti de ayrıca ödenecektir. Sözleşmede belirtilen koşullar altında, her iki taraf da ithalatçı firmanın söz konusu münhasır haklarını, münhasır olmayan haklara dönüştürme yetkisine sahiptir. Bu durumda asgari royalti ödemesi %25 oranında ya da diğer bazı hallerde %50 oranında indirilecektir. Lisanslı preparatın satışına dayalı royaltiler de bazı hallerde azaltılabilecektir.

Son olarak, lisanslı preparatın satışına dayanan royaltilerin her çeyrek yılı takip eden 60 gün içinde ödenmesi gerekmektedir.

2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.

Royalti ödemesi ithal edilen eşyayı içeren lisanslı preparatın üretim hakkı ve bunu takiben lisanslı preparat için ticari markanın kullanım hakkı için yapılmaktadır. İthal edilen eşya standart, patente konu olmayan ve alevlendirici olmayan aracı bir maddedir. Ticari markanın kullanımı bu nedenle kıymeti belirlenen eşyaya ait değildir. Royalti ödemesi ithal edilen eşyanın ihrac amacıyla satışında değil ancak lisanslı preparatın ithal ülkesinde üretimi ve satışında bir koşuldur. Dolayısıyla royalti ödemesinin gerekte ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmemesi gerekir.

TAVSİYE 4.10

(İthalatçının, ticari markalı ürün içeren ithal kumaşların tekrar satılması hakkı için satıcıya (ticari marka hak sahibi) ödediği royalti)

1. P ülkesinde yerleşik olan ithalatçı I, X ülkesinde yerleşik üretici M'den giysi satın almıştır. M aynı zamanda bazı karikatür karakterlerine ait olan ticari markanın da sahibidir. I ile M arasında imzalanan lisans sözleşmesine göre M giysileri sadece I için üretecek, ithalattan önce üzerlerine karikatür karakterlerini ve ticari markayı tutturan ve I'da bunları P ülkesinde tekrar satacaktır. Bu hakkın karşılığı olarak I, M'ye giysi fiyatına ilave olarak, karikatür karakterlerinin ve ticari markanın bulunduğu giysilerinin net satış fiyatının belli bir oranında lisans ödemesinde bulunacaktır.
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.

Ticari markaya konu materyal içeren giysilerin tekrar satılması hakkı için aranan lisans ödemesi, ithal edilen eşyaya aittir ve bu eşyanın satış koşuludur. İthal edilen giysiler üzerlerinde karikatür karakterleri basılı olmadan ve ticari markası olmadan satın alınamaz ve tekrar satılamaz. Bu nedenle lisans ücreti gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmelidir.

TAVSİYE 4.11

(İthalatçının, aralarında münasebet bulunan ticari marka sahibine, ithal edilen eşyaya tutturulan ticari markayı kullanma hakkı için ödediği royalti. Ticari marka sahibinin ayrıca satıcı (imalatçı) ile arasında bir münasebet bulunmaktadır)

1. Spor giyim imalatçısı M ve ithalatçı I'nın her ikisinin de, spor giyime eklenen ticari markanın haklarına sahip olan ana şirket C ile arasında münasebeti vardır. M ve I arasındaki satış sözleşmesi royalti ödemesini gerektirmemektedir. Bununla beraber I'nın C ile yaptığı ayrı bir anlaşmaya göre M'den satın aldığı spor giyime eklenmiş olan ticari markayı kullanma hakkı için I, C'ye royalti ödemek zorundadır. Royalti ithal edilen spor giysi satışının bir koşulu mudur ve ithal edilmiş spor giysisine ait midir?
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.

M ile I arasındaki ticari markalı eşyaları kapsayan satış sözleşmesi royalti ödemeleriyle ilgili özel koşullar içermez. Bununla birlikte, eşyayı satın almanın bir sonucu olarak I, ana şirket C'ye royalti ödemek zorunda olduğu için söz konusu ödeme satışın bir koşuludur. Royalti ödemesi olmadan I ticari markayı kullanma hakkına sahip değildir. Ana şirketle yazılı bir sözleşme olmaması gerçeği I'nın, ana şirketçe istenen bir ödemeyi yapma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Yukarıda belirtilen sebepler dolayısıyla, ticari markayı kullanma hakkı için yapılan ödemeler kıymeti tespit edilen eşyaya aittir ve ödeme gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmelidir.

TAVSİYE 4.12

(İthalatçının, ithal edilen eşyaya yerleştirilen teknoloji aracılığıyla işletilen patentli bir üretim metodunun kullanım hakkı için ödediği lisans ücreti)

1. İthalatçı I ve satıcı S hadde fabrikası ekipmanı temini için aralarında satış sözleşmesi imzalamışlardır. Ekipman ithal ülkesinde hali hazırda mevcut olan bakır çubuk fabrikasına yerleştirilecektir. Ekipman içine yerleştirilecek olan teknoloji, ekipmanı istenen amaca uygun çalıştıracak olan patentli işletim sistemidir. İthalatçı ekipmanın fiyatından ayrı olarak patentli işletim sistemini kullanma hakkı için ayrıca 15 milyon birim lisans ücreti ödemek zorundadır. Satıcı S, İthalatçı I'dan hem ekipman ücreti hem de lisans ücreti alacak ve daha sonra lisans ücretinin tümünü lisans sahibine gönderecektir.
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.

Lisans ücreti hadde fabrikası ekipmanının içine patentli işletim sistemini çalıştırabilmesi için yerleştirilen teknoloji için ödenmektedir. Ekipman özellikle söz konusu patentli üretim sistemini işletmek üzere satın alınmıştır. Bu nedenle, işletim sistemi için ödenen 15 milyon birim lisans ücreti, kıymeti tespit edilen eşyaya ait olduğundan ve bu eşyanın satışının bir koşulu olduğundan ithal edilen hadde fabrikası ekipmanı için ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmelidir.

TAVSİYE 4.13

(İthalatçının, aralarında münasebet bulunan ticari marka sahibine, ticari marka kullanım hakkı için ödediği royalti)

1. İthalatçı I, yabancı üretici M'den ve diğer tedarikçi firmalardan spor çantalar satın almaktadır. İthalatçı I, üretici M ve diğer tedarikçi firmalar arasında münasebet yoktur. İthalatçı I'nın ticari marka hak sahibi C şirketi ile münasebeti vardır. I ile C arasında imzalanan sözleşmeye göre, C royalti ödemesi karşılığında ticari markanın kullanım hakkını I'ya vermektedir.

İthalatçı I, üretici M ve diğer tedarikçi firmalara, ithal edilmeden önce spor çantalarının üzerine tutturulacak olan ticari marka etiketlerini sağlamaktadır.

Royalti kıymeti tespit edilecek eşyaya ait midir? I'dan C'ye yapılacak ödeme M ile I ve I ile diğer tedarikçi firmalar arasındaki satışlarda satış koşulu mudur?

2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.

İthalatçının, ticari markanın kullanım hakkını elde etmek için royalti ödemesini yapması gerekmesine rağmen, bu gereklilik eşyanın ithal ülkesine ihraç amaçlı satışından bağımsız bir sözleşmeden doğmaktadır. İthal eşyası farklı sözleşmeler altında farklı tedarikçi firmalardan satın alınmaktadır ve royalti ödemesi eşyanın satışında bir satış koşulu değildir. Alıcı eşyayı satın alırken royalti ödemesi yapmak zorunda değildir. Dolayısıyla, royalti ödemesinin 8.1 (c) maddesine göre, ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmesi gerekmemektedir.

Ancak I tarafından ticari markaya dair etiketlerin temin edilmesinin 8.1 (b) altında vergiye tabi olup olmayacağı ayrı bir değerlendirme konusudur.

TAVSİYE 4.14

1. Royalti ya da lisans ücretinin ithal ülkesinde yerleşik lisans sahibine ödenmesi, söz konusu ödemelerin madde 8.1 (c) kapsamına girmesine engel midir?
2. Gümrük Kıymeti Teknik Komitesi aşağıdaki görüşü açıklamıştır.

Madde 8.1 (c)'ye göre royalti ya da lisans ücretinin; kıymeti tespit edilen e yaya ait olması, alıcının söz konusu ödemeyi kıymeti belirlenen eşyanın satış koşulu olarak dolaylı veya dolaysız olarak yapması ve gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata dâhil edilmemiş olması halinde gerçekte ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmesi gerekir. Madde 8.1 (c) royaltinin ithal ülkesinde ya da dışında ödenmesine dair herhangi bir ayırım gözetmemektedir. Madde 8.1 (c), lisans sahibinin bulunduğu yer veya royalti ya da lisans ücretinin ödendiği yer konusunda bir koşul ileri s rmemekte ve bu ödemelerin uluslararası transferini gerektirmemektedir. Lisans sahibinin bulunduğu yer ve royaltinin nerede ödendiği madde 8.1 (c) altında yapılan tespitleri etkiler nitelikte değildir. Dolayısıyla, sadece royalti ya da lisans ücretinin ithalat ülkesinde ikamet eden lisans sahibine ödeniyor olması söz konusu royalti ve lisans  cretlerinin Madde 8.1 (c) kapsamına girmesine engel teşkil etmez.

EK-4

Tebliğ'in 6 ıncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki olaylarda royalti veya lisans bedelinin hesaplanması

Kıymet uygulamasında royalti veya lisans ücretlerine ilişkin alınacak kararlar nesnel ve ölçülebilir verilere dayanmalıdır. Bu tür verilerin olmadığı anlaşılmışsa satış bedeli yöntemi uygulanamaz. Gümrük memuru royalti veya lisans ödemesinin ithal edilen eşyaya ilişkin olduğunu düşünüyor ancak ithalatçıdan ilave bilgi ve belge temin edemiyor ve bu durumda Gümrük Kanunu'nun 24 üncü maddesi çerçevesinde satış bedeli yönteminin uygulanabilirliği konusunda çekinceleri oluşuyorsa, mezkur kanunun 25 ve 26 ncı maddelerinde yer alan ilk alternatif yöntemin uygulanmasına geçilir ve bunun nedenleri hakkında ithalatçıya bilgi verilir.

Örnek Olay:

Satıcı S ithal ülkesinde korunan bir ticari marka sahibidir. İthalatçı G, S'nin ticari markası altında sigara üretmekte ve satmaktadır. G'nin S'ye , ticari markası altında sattığı sigaraların üç aylık dönemler itibariyle gayrisafi satış tutarı üzerinden %5 royalti ödemesi gerekmektedir. Sigaralar S'nin verdiği formül ve sağladığı veya onayladığı hammaddeler ile üretilmektedir.

Yapılan inceleme ve eldeki verilerden;

- İlgilenilen dönem itibariyle 500.000 TL'lik gayrisafi satış tutarı üzerinden 25.000 TL royalti ödemesi olduğu tespit edilmiştir.
- Firma tarafından, söz konusu dönem itibariyle üretilen 400 ton sigara içinde 200 ton ithal tütün 200 ton yerli tütün kullanıldığı, maliyet tablosunun ise aşağıdaki gibi olduğu bildirilmiştir.

$$200 \text{ ton ithal tütün} * 1 \text{ TL/kg birim fiyat} = 200.000$$

$$200 \text{ ton yerli tütün} * 1 \text{ TL/kg birim fiyat} = 200.000$$

$$\text{Toplam} = 400.000$$

İthal edilen söz konusu maddeler açısından royaltinin tabi tutulacağı işlem nedir?

Olayda royalti ödemesi ve söz konusu ödemenin ithal eşyası ile ilgili kısmına ilişkin nesnel ve ölçülebilir veriler bulunmaktadır. Bu sebeple; ödenen royalti tutarının ithal eşyasına isabet eden kısmının hesaplanarak ithal eşyasının gümrük kıymetine ilave edilmesi gerekmektedir.

Satılan ürün üzerinden toplam Royalti ödemesi: 25.000 TL

İthal eşyasının satılan ürün içindeki payı: $200.000/400.000=0,50=\%50$

İthal eşyasına isabet eden royalti ödemesi: $25.000*0,50=12,500 \text{ TL}$

İncelenen dönem itibariyle ithal edilen eşyalar için gümrük kıymetine ilave edilen royalti tutarının 12,500 TL olduğu hesaplanmış olup, söz konusu tutar ilgili olduğu döneme ilişkin herbir beyanname ile ilişkilendirilmelidir.